พระราโชวาท

สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดา ฯ สยามบรมราชกุมารี
ในพิธีพระราชทานปริญญาบัตรแก่ผู้สำเร็จการศึกษา
จากมหาวิทยาลัยรามคำแหง
ณ อาคารใหม่ สวนอัมพร

วันศุกร์ ที่ 20 ธันวาคม 2528 (ภาคเช้า)

พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวทรงพระกรุณาโปรดเกล้าโปรดกระหม่อม ให้ข้าพเจ้ามาปฏิบัติพระราชกรณียกิจแทนพระองค์ ในพิธีพระราชทานปริญญาบัตรของมหาวิทยาลัยรามคำแหงประจำปีนี้ เป็นวาระที่ห้า ข้าพเจ้าขอแสดงความยินดีกับบัณฑิตทุกคนที่ได้รับเกียรติและความสำเร็จ

ครั้งก่อน ๆ ข้าพเจ้าได้ฝากความคิดไว้ให้บัณฑิตนำความรู้ไปใช้ประโยชน์แก่ส่วนรวม ให้ประสานประโยชน์ในการทำงานร่วมกับผู้อื่น ให้ดำรงชีวิตอย่างมีระเบียบวินัย และมีจิตสำนึกในคุณธรรมอยู่เสมอเป็นนิตย์ วันนี้ จะกล่าวถึงความอดกลั้นและความอดทน

ในวิถีชีวิตของเรา แต่ละคนย่อมต้องเผชิญกับปัญหาและอุปสรรคต่าง ๆ อยู่ตลอดเวลา ปัญหาและอุปสรรคจึงเป็นเรื่องธรรมดาสำหรับมนุษย์ ปัญหาใหญ่ ๆ นั้นมีอยู่สองพวก คือ ปัญหาเกิดจากความขัดแย้งกับบุคคลอื่นพวกหนึ่ง กับ ปัญหาเกิดจากความยากลำบากในการทำงานอีกพวกหนึ่ง ปัญหาทั้งสองพวกนั้นเป็นอุปสรรคขัดขวางความสำเร็จในการดำเนินชีวิตและประกอบกิจการงานเป็นอย่างยิ่ง

เท่าที่บัณฑิตได้เรียนรู้วิธีแก้ไขปัญหามาแล้ว คงจะทราบดีว่าปัญหาความขัดแย้งต่าง ๆ นั้น เราอาจใช้คุณธรรม จริยธรรม และการประสานประโยชน์เป็นเครื่องแก้ได้ และปัญหาความยากลำบากในการทำงาน เราก็อาจใช้ความรู้ทั้งเชิงทฤษฎีและเชิงความชำนาญเป็นเครื่องแก้ ในทัศนะของบัณฑิตใหม่ ท่านอาจคิดว่าความรู้และประสบการณ์เท่าที่ท่านมีอยู่นั้น น่าจะเพียงพอแล้วสำหรับแก้ปัญหาและอุปสรรคต่าง ๆ ในชีวิต ที่จริงท่านยังจะต้องอาศัยคุณสมบัติสำคัญเฉพาะพิเศษอีกสองประการเป็นส่วนประกอบเกื้อหนุนด้วย คือความอดกลั้นและความอดทน ความอดกลั้นคือความสามารถระงับใจและควบคุมอารมณ์ที่เร่าร้อนไว้ มิให้เตลิดพล่านหวั่นไหวไปกับความขุ่นเคืองขัดแย้ง ความอดทนคือความมีกำลังใจที่มั่นคงแข็งแกร่ง ไม่ย่นย่อท้อต่อความลำบากตรากตรำทั้งปวง

ทั้งสองจึงเป็นเครื่องมือวิเศษสุดสำหรับนำมาใช้เผชิญปัญหาและแก้อุปสรรคในการทำงาน ซึ่งท่านทั้งหลายจำเป็นต้องฝึกอบรมให้มีขึ้น

ในพระปรมาภิไธยพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว ขออวยพรให้บัณฑิตใหม่ทุกคน เข้มแข็งสมบูรณ์ด้วยพลานามัย สติปัญญา ความมีวินัย จิตสำนึกในคุณธรรม และความอดกลั้นอดทน เพื่อสามารถนำความสำเร็จในหน้าที่การงานมาสู่ตนเองและส่วนรวม ขอให้ทุกท่านมีความสุขความเจริญโดยทั่วกัน.